

РЕШЕНИЕ

№ 22642

гр. София, 01.07.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 33 състав, в
публично заседание на 17.04.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Галин Несторов

при участието на секретаря Антонина Бикова, като разгледа дело номер **1472** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 88, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС).

Образувано е по жалба на Сдружение „Б.“, ЕИК[ЕИК], представлявано от Д. К., срещу Становище по екологична оценка № 7-5/01.12.2023 г. на министъра на околната среда и водите, с което е съгласуван проект на „План за управление на риска от наводнения в 3. район за басейново управление 2022-2027г.“.

В жалбата се релевират доводи за съществено нарушение на административнопроизводствените правила, противоречие с материалноправни разпоредби и несъответствие с целта на закона. Твърденията са за непълнота на Плана за управление на риска от наводнения /ПУРН/, същият частично съответства на действащ План за управление на речния басейн /ПУРБ/ 2016-2021, като се счита, че следва да има пълно съответствие, противоречие с разпоредбите на Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми /Наредба ЕО/ и Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимост на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони /Наредба ОС/. Сочат се подробно описани противоречия с разпоредбите на Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредба ЕО) и Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредба ОС), както и с изискванията на Закона за водите. Твърди, че са оценени само въздействията от мерките, включени в ПУРН, но не е оценено пълното съдържание и въздействието на плана върху предмета и целите на защитените зони.

Моли съда да постанови решение, с което да отмени обжалваното Становище.

По делото са постъпили становища от министъра на околната среда и водите, директора на Б. дирекция „И. район“, в които се поддържа неоснователност на жалбата.

В съдебно заседание жалбоподателят се представлява от Д. К. и адв. К., които поддържат жалбата на заявените основания и претендират разноски.

Ответникът – министърът на околната среда и водите, се представлява от юрк. Ц., които моли за отхвърляне на жалбата и претендират юрисконсултско възнаграждение.

Заинтересованата страна - Б. дирекция „3. район“ /БД 3./ за съдебно заседание редовно уведомена, не изпраща представител.

Административен съд – София – град, след като обсъди доводите на страните и прецени по реда на чл. 168, ал. 1 от АПК събраните и приети по делото писмени доказателства и законосъобразността на оспорвания административен акт, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Процедурата пред административния орган започва с внасянето на уведомление, вх. № ЕО-31/17.08.2021 г. на МОСВ от БДЗБР по образец по приложение № 3 към чл. 8, ал. 1 от Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми - Наредбата за ЕО, инкорпориращо и уведомление по образец приложение № 1 към чл. 10, ал. 1 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони – Наредба за ОС.

В отговор, с Писмо с изх. № ЕО-31/15.09.2021 г. на МОСВ, възложителят е информиран за приложимата процедура по реда на ЗООС и З., както и, че уведомлението по Наредбата за ОС е прието и като уведомление по смисъла на чл. 8, ал. 1 от Наредбата за ЕО. ПУРН в И. 2022-2027 г. попада в обхвата на чл. 85, ал. 1 на ЗООС като предвидените с него мерки очертават рамката за развитие на инвестиционни предложения по Приложение № 1 и № 2 на ЗООС. В тази връзка, на основание чл. 2, ал. 1, т. 1 от Наредбата за ЕО, ПУРН на И. 2022 - 2027 г. подлежи на процедура по задължителна екологична оценка (ЕО). Предвид на това, че ПУРН попада в обхвата на чл. 85, ал. 1 на ЗООС и подлежи на процедура по задължителна ЕО, планът попада и под разпоредбите на чл. 2, ал. 1, т. 1 от Наредбата ОС, поради което за него следва да бъде извършена оценка за съвместимостта му с предмета и целите на опазване на защитените зони. Представената информация (предварителна оценка на риска от наводнения) не дава възможност за извършване на преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие на плана върху защитените зони. Такава ще се извърши след представяне на изготвен проект на ПУРН на И. 2022 - 2027 г. С горещитираното писмо на МОСВ са дадени указания до възложителя за следващите действия, които да бъдат предприети за провеждане на процедурата по ЕО, съвместена с оценка за съвместимостта. Видно от представения по делото Констативен протокол от 17.09.2021г. в изпълнение на чл. 8, ал. 4 от Наредбата за ЕО засегнатата общественост е уведомена за започване на процедурата по задължителна екологична оценка на проект на ПУРН за И. чрез съобщение, публикувано на интернет страницата на МОСВ на 17.09.2021г. Възложителят е представил с вх. № ЕО-31/22.12.2022 г. на МОСВ задание за обхвата и съдържанието на доклада за екологична оценка на проект на ПУРН в И. 2022-2027г.; схема за провеждане на консултации с обществеността, заинтересованите органи и трети лица, които има вероятност да бъдат засегнати от Плана, както и проект на ПУРН в И. 2022-2027г. Изискани са становища от специализирани дирекции в МОСВ - „Национална служба за защита на природата“ (НСЗП), „Политики по изменение на климата“ (ПИК), „Управление на водите“ (УВ), „Управление на отпадъците и опазване на почвите“ (УООП), „Координация на въпросите на ЕС и международно

сътрудничество“ (КВЕСМС), „Опазване чистотата на въздуха“(ОЧВ) и „Национален координационен център“ (НКЦ). Въз основа на получените становища с писмо с изх. № ЕО-31/10.02.2023г. са дадени бележки и препоръки към възложителя относно консултациите по заданието за обхвата и съдържанието на доклада за екологична оценка на проект на ПУРН в И. 2022-2027 г. и схема за провеждане на консултации с обществеността, заинтересованите органи и трети лица. Същият е уведомен, че проектът на ПУРН за И. 2022-2027г. е допустим при съобразяване на предвижданията му с режимите на защитените територии, определени със Закона за защитените територии, заповедите за обявяването им и с утвърдените планове и режимите на защитените зони, определени със заповедите за обявяването им и с утвърдените планове за управление. След преглед на предоставената документация е направена преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие, според която ПУРН в 3. има вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитените зони от мрежата „Натура 2000“, за което са изложени мотиви. Дадени са указания за разработване на доклад за оценка степента на въздействие (ДОСВ) на проекта на ПУРН в 3. върху защитените зони, съобразно препоръките, дадени в становището от 10.02.2023г. Писмо изх. № ЕО-31/10.02.2023г. на МОСВ е публикувано на интернет страницата на министерството на 10.02.2023г. съгласно изискванията на чл. 36, ал. 5, изр. 2 Наредбата за ОС. Изготвен е Доклад за оценка на съвместимостта (ДОСВ) на проект на ПУРН в 3. (2022-2027г.) в изискуемата се форма и реквизити по чл. 23, ал. 2 Наредбата за ОС. Същият е внесен с писма вх. № ЕО-31/27.07.2023г. на МОСВ. Възложителят е уведомен, че докладът за ОСВ е оценен с положителна оценка за качеството му и са дадени указания за последващи действия по процедурата по ЕО, вкл. ОС (писмо с изх. № ЕО- 31/05.09.2023г. на МОСВ). Писмото на МОСВ с обективизирана положителна оценка качеството на ДОСВ е публикувано на 05.09.2023г. на интернет страницата на министерството. С Писмо с вх. № ЕО-31/28.09.2023г. директорът на БДЗБР внася в МОСВ доклад за ЕО на проекта на ПУРН в 3. 2022-2027г., съобразно изискванията на чл. 17 от Наредбата за ЕО, включващ задължителните реквизити и приложения: нетехническо резюме на доклада за ЕО, ДОСВ, съобщение за провеждане на консултации. Във връзка с изпълнение на разпоредбите на чл. 20, ал. 4 от Наредбата за ЕО съобщение за открита процедура за провеждане на консултации по доклада за ЕО на проекта на ПУРН в И. 2022-2027г. е публикувано на интернет страницата на МОСВ на 29.09.2023г., видно от приложения Констативен протокол с изх. № ЕО-35/29.09.2023г. С Писмо с изх. № ЕО-31/30.10.2023г. на МОСВ е изразено становище по документацията по ЕО, като са отразени становищата на Министерство на здравеопазването, както и на съответните специализирани дирекции на МОСВ. С цитираното писмо на възложителя са предложени за съгласуване мерки по наблюдение и контрол на въздействието върху околната среда при прилагането на ПУРН в 3. 2022-2027 г. по реда на чл. 20, ал. 8 Наредбата за ЕО, и са дадени указания за предприемане на действия по процедурата. На 31.10.2023 г. е проведено организирано от БДЗБР обществено обсъждане на доклада за ЕО в т.ч. ДОСВ и проекта на план на ПУРН в И. 2022-2027 г. В хода на консултациите са постъпили становища от различни териториални поделения - Държавни горски стопанства (Д.), Държавни ловни стопанства (Д.), Южноцентрално държавно предприятие в обхвата на БДЗБР, адресирани до възложителя, с копие до МОСВ, в които се изразява несъгласие със становища на „Б.“, засягащи дейности в горски територии (частично включени в доклада за ЕО) и Становище на Сдружение „Б.“ с вх. № ЕО-31/29.10.2023г. на МОСВ относно докладите за ЕО и ОСВ за всички ПУРН 2022-2027г. (постъпило след края на консултациите по доклада за ЕО в МОСВ). На основание чл. 23, ал. 1 от Наредбата за ЕО с писмо с вх. № ЕО-31/10.11.2023г. на МОСВ директорът на БДИБР внася искане за издаване на

становище по ЕО за проект на ПУРН на И. 2022-2027г. с доклад за ЕО с приложения, вкл. нетехническо резюме, ДОСВ с приложения и документация с резултатите от консултациите с обществеността, и със заинтересувани и засегнати органи и лица, в т.ч. справка с мотиви за приемане или не на получените мнения и предложения, както и мотивите за възлагането/отказа от възлагането на допълването или преценяването за продължаване на консултациите по смисъла на чл. 22 от Наредбата за ЕО.

При прегледа на представеното искане е констатирано, че същото е окомплектовано, съгласно изискванията на чл. 25, ал. 2 от Наредбата за ЕО и следва внасяне за разглеждане на заседание на Междуведомствена комисия (МК) - специализиран състав на Висшия експертен екологичен съвет (В.). Съгласно разпоредбата на чл. 25, ал. 1 от Наредбата за ЕО, компетентният орган в срок до 30 дни от внасяне на искането издава становище по ЕО въз основа на решение на комисията/експертния екологичен съвет по чл. 5, ал. 1 от същата наредба. На проведеното на 22.11.2023 г. заседание на МК - специализиран състав на В. са разгледани докладите за ЕО и ДОСВ на проектите на ПУРН и е прието Решение II-5/2023г., съгласно което МК предлага на министъра на околната среда и водите да издаде становището по ЕО за съгласуване на проекта на ПУРН в 3. за 2022-2027г. В резултат на проведената процедура и въз основа на Протокол 5/2023 г. от заседание на МК от 22.11.2023г. и Решение II-5/2023 г. на МК от 22.11.2023 г., съгласно чл. 26, ал. 1, т. 1 от Наредбата за ЕО е издадено Становище по ЕО № 7-5/2023 г. на министъра на околната среда и водите от 01.12.2023 г., с което съгласува ПУРН в 3. 2022-2027 г.

За изясняване на релевантните за делото обстоятелства е изслушана и приета съдебно-техническа експертиза, която съдът кредитира и ще обсъди по-долу в изложението.

При горната фактическа обстановка съдът формира следните правни изводи:

Жалбата е допустима като подадена срещу акт, подлежащ на съдебен контрол - арг. чл. 145, ал. 2, т. 1 АПК и от заинтересовани лица по чл. 88, ал. 3 ЗООС.

Съгласно § 1, т. 24 ДР ЗООС „общественост“ е едно или повече физически или юридически лица и техните сдружения, организации или групи, създадени в съответствие с националното законодателство. Според § 1, т. 25 от ДР на ЗООС „засегната общественост“ е обществеността по т. 24, която е засегната или с вероятност да бъде засегната, или която има интерес при процедурите за одобряване на планове, програми, инвестиционни предложения и при вземането на решения за издаването или актуализацията на разрешителни по реда на този закон или на условията в разрешителното, включително екологичните неправителствени организации, създадени в съответствие с националното законодателство.

С оглед дадените легални определения на понятията „общественост“ и „засегната общественост“ в § 1, т.т. 24 и 25 от Допълнителните разпоредби на ЗООС Сдружение „Б.“ е сред заинтересованите лица с право на жалба по реда на чл. 88, ал. 3 от ЗООС. Сдружение „Б.“ е регистрирано като сдружение с нестопанска цел за извършване на дейност в обществена полза и е създадено с цел опазването и възстановяването на флората и фауната в природните екосистеми и съхранението им за бъдещите поколения. Сдружението изпълнява функциите, характерни за екологичните неправителствени организации, охраняващи обществените интереси в областта на екологията.

Съдът намира, че жалбата е подадена в срок, тъй като Становището е публикувано на сайта на Министерство на околната среда и водите (МОСВ) на 01.12.2023 г., а жалбата е подадена, чрез административния орган, на 15.12.2023 г.

Разгледана по същество, жалбата на Сдружение „Б.“ е неоснователна.

Преди всичко следва да бъде посочено, че се оспорва, а и предмет на делото е становище по екологична оценка по чл. 84, ал. 1 от ЗООС, издадено от министъра на околната среда и водите, а

не законосъобразността на План за управление на риска от наводнения 2022-2027 г. По арг. от чл. 82, ал. 4 и чл. 88, ал. 6 от ЗООС становището по екологичната оценка е етап от процедурата по одобряване на планове и програми (в частност ПУРН 2022-2027г.), подлежаща на самостоятелно оспорване арг. чл. 88, ал. 3 от ЗООС и представлява задължително условие (чл. 85, ал. 1) за последващото одобряване на плана или програмата, като органите, отговорни за одобряване и прилагане на плана или програмата, се съобразяват със становището или решението и с поставените в тях условия, мерки и ограничения (чл. 82, ал. 4 от ЗООС). В този смисъл неоснователни са възраженията на жалбоподателя, свързани със съществуването на плана ПУРН, вкл. и изложеното в о.с.з. от 17.04.2025 г. същите дори и да са основателни следва да бъдат обсъждани в последващото производство по приемането на плана от компетентните органи.

По отношение на Планът за управление на риска от наводнения задължително се прави екологична оценка по арг. от т. 7.1 от Приложение 1 на Наредба за ЕО. Министърът на околната среда и водите е компетентен орган за ЕО относно планове и програмите, одобрявани от централните органи на изпълнителната власт и от Народното събрание. ПУРН на 3. (2022-2027) подлежи на приемане от Министерския съвет (чл. 151, ал. 2, т. 1, буква „к“ ЗВ), т.е. от централен орган на изпълнителната власт, предвид това е приложим чл. 4, т. 1 Наредбата за ЕО. Становище по ЕО № 7-5/2023 г. от 01.12.2023 г. е издадено от министъра на околната среда и водите, който е компетентният орган съгласно чл. 84, ал. 1 ЗООС, във вр. с чл. 4, т. 1 Наредбата за ЕО.

Оспореният административен акт (Становище по ЕО № 7-5/2023г. от 01.12.2023г.) е постановен от компетентен орган и в предписаната от закона форма, надлежно мотивиран съгласно изискването на чл. 26, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредбата за ЕО).

Министърът на околната среда и водите е компетентен орган за ЕО относно планове и програмите, одобрявани от централните органи на изпълнителната власт и от Народното събрание. ПУРН на 3. (2022-2027) подлежи на приемане от Министерския съвет (чл. 151, ал. 2, т. 1, буква „к“ ЗВ), т.е. от централен орган на изпълнителната власт, предвид това е приложим чл. 4, т. 1 Наредбата за ЕО. Процесното Становище по ЕО № 7-5/2023 г. от 01.12.2023 г. е издадено от министъра на околната среда и водите, който е компетентният орган, съгласно чл. 84, ал. 1 ЗООС във вр. с чл. 4, т. 1 Наредбата за ЕО.

Процесното Становище по ЕО № 7-5/2023г. е мотивирано, съдържа реквизитите по общата разпоредба чл. 59, ал. 2, от АПК и специалните чл. 26, ал. 2 от Наредбата на ЕО, както и задължително изискуемата се по чл. 88, ал. 1, изр. 1 ЗООС обосновка за предпочитаната алтернатива от гледна точка на околната среда и мерките по чл. 89 ЗООС. Посочени са обективно и пълно фактическите основания за неговото постановяване. Не се установява порок във формата по см. на чл. 146, т. 2 АПК, който да обуславя отмяна на акта.

Не са допуснати съществени нарушения на административно производствени правила (порок по см. на чл. 146, т. 3 от АПК). Становище по ЕО № 7-5/2023 г. е издадено при спазване на реда по чл. 84, ал. 2, чл. 86-87, чл. 88, ал. 2 ЗООС и реда, описан в глава II и III от Наредбата за ЕО.

Неоснователни са възраженията на жалбоподателя, че не са били обсъдени въведените в административното производство от него възражения. Такива са били подадени, вкл. и извън законово регламентирани срокове. Така, след проведеното заседание с Писмо с вх. № ЕО-32/23.11.2023г. на МОСВ постъпва възражение от Сдружение „Б.“ срещу Д. и ДОСВ за ПУРН 2024-2027 г. на всички райони на Басейново управление. Същото е обсъдено и е установено, че в него не са представени основателни аргументи, които да налагат становището да бъде взето предвид, както и да бъде уважено искането му за прекратяване на проведените съгласувателни съвместени процедури за четирите ПУРН по

ЗООС и 3.. Изложените мотиви във възражението на Сдружение „Б.“ в голяма част се препокриват с тези, посочени в становището на сдружението, постъпило в хода на консултациите по докладите за ЕО за четирите ПУРН (вх. № ЕО- 32/30.10.2023 г. на МОСВ), което е отразено и в справката за проведените консултации в рамките на проведените процедури по ЕО на проектите на ПУРН за четирите района за басейново управление.

В случая, всички постъпили становища, вкл. и тези на Сдружение „Б.“, са били разгледани от възложителя, както и са представени на МОСВ като част от получените становища в резултат на консултациите с обществеността, заинтересуваните органи и трети лица. Предложенията на Сдружение „Б.“, изразени в становището им от 29.12.2022г. и допълнението към него от 19.04.2023г., по време на консултациите по чл.19а от Наредбата за ЕО - консултации по заданието за обхвата и съдържанието на доклада за ЕО, са разгледани, съобразени и отразени в доклада за ЕО, представен за консултации на 27.09.2023 г.

В резултат, от получените писма и становища в хода на консултациите с отговорните институции и обществеността, са отразени в проекта на ПУРН, представен за обществен достъп с доклада за ЕО и мерките в Програмата от мерки (ПоМ). Докладът за ЕО е допълнен с резултатите от консултациите по възлагане от страна на възложителя, и цялата документация е предоставена на обществен достъп в изпълнение на чл. 23, ал. 5 от Наредбата за ЕО. При изготвяне на проекта на решение, с включени мерки и условия по отношение на ПУРН в 3. 2022-2027 г., за заседанието на МК - специализиран състав на В. (конституирана по заповед № 625/23.08.2023г. и Заповед № 575/07.08.2023 г.), са съобразени освен доклада за ЕО и ДОСВ и резултатите от консултациите с обществеността, заинтересуваните органи и трети лица, както и становищата на специализираните дирекции на МОСВ. Разгледаните мерки са обективирани в Решение № П-5/2023 г. на МК, с което е предложено на министъра на околната среда и водите да издаде становище по ЕО за съгласуване на проекта на П. в 3. 2022-2027 г.

Становище по ЕО № 7-5/2023 г. е издадено при спазване на приложимите материалноправни разпоредби.

Екологичната оценка е превантивен инструмент за оценяване на евентуалните значителни въздействия върху околната среда и човешкото здраве в резултат от прилагането на планове и програми в процес на изготвяне. Съгласно чл. 81, ал. 3 от ЗООС, екологичната оценка на планове и програми се извършва едновременно с изготвянето им, като се вземат предвид техните цели, териториалният обхват и степента на подробност, така че да се идентифицират, опишат и оценят по подходящ начин възможните въздействия от прилагането на инвестиционните предложения, които тези планове и програми включват. В чл. 25, ал.2, т. 4 на Наредбата за ЕО е посочено, че МК/експертният екологичен съвет взема решение за издаване становище въз основа на извършена преценка за съответствие на представената от възложителя документация с „разглеждане на разумни алтернативи, включително „нулева“ алтернатива, за постигане на основните цели на плана/програмата“. В конкретния случай, нулевата алтернатива е неприемлива, предвид задължението, съгласно Закона за водите и Директива 2007/60/ЕС относно оценката и управлението на риска от наводнения за актуализиране на всеки 6 години на ПУРН

(независимо от разпоредбите на член 146о, ал. 3 на Закона за водите, съгласно която приетите планове за управление на риска от наводнения се прилагат до приемането на актуализирани планове) и заведената срещу страната процедура за нарушение за неизпълнение на задължението за актуализиране на ПУРН.

Материалноправните предпоставки за съгласуване на плана са дадени в чл. 26, ал. 1, т. 1 от Наредбата за ЕО. Компетентният орган издава становище след като помощен орган /комисията по чл. 25 от Наредбата за ЕО/ се произнесе с решение по доклада на възложителя. Така, в конкретния случай, междуправителствената комисия на В. приема, че Докладът отговаря на изискванията за обхват и съдържание, посочени в разпоредбите на чл. 86, ал. 3 от ЗООС (л. 59-67 от адм. д. № 962/2024г.). Подробно описани и обсъдени на цели, мерки, защитени зони, защита на околната среда и човешкото здраве и пр. предложено е на министъра на околната среда и водите да издаде становище за съгласуване.

Съгласно чл. 26, ал. 1, т. 1 от Наредбата за ЕО, компетентният орган по чл. 4 издава становище по ЕО, като съгласува план/програма, когато предвижданията на плана/програмата са в съответствие с нормативната уредба по околна среда и опазване на човешкото здраве; в резултат на провеждането на консултациите не са получени мотивирани възражения срещу прилагането на плана или програмата или по законосъобразност; заключението от извършената оценка по чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие е, че предметът на опазване в съответната защитена зона ще бъде значително увреден; е депозирано мотивирано становище на специализираните компетентни органи - МЗ или съответната РЗИ, че при прилагане на плана/програмата може да се окаже значително отрицателно въздействие върху здравето на хората.

Предвид изложеното по-горе в установителната част, съдът намира, че по делото е безспорно, че предпоставките по чл. 26, ал. 1, т. 1, б. "а", „в“ и „г“ от Наредбата за ЕО са налице.

Спорът в случая, се свежда до характера на възраженията, постъпили от жалбоподателя Сдружение „Б.“, а именно: дали са „мотивирани“ по см. на чл. 26, ал. 1, т. 1 б. „б“ от Наредбата за ЕО.

По същество, възраженията на оспорващите, освен общите оплаквания за кражби и бездействие, касаят текстове от доклада за ЕО и ДОСВ, които според тях са неверни. По същество, претенцията е за неяснота на засегнатите видове и техните местообитания (становище № ЕО-32/30.10.2023г. л. 205-209 и възражение от 29.10.2023 г. на л. 147-150, подробно обективирани и обсъдени в протокол от 22.11.2023 г. л. 68-135, и в доклад от 01.12.2023 г.). Възраженията не са оценени като „мотивирани“ от административния орган, който извод се споделя от настоящия съдебен състав. По същество, възраженията са изцяло общи, без никаква конкретика относно съществени пороци на плана и съпътстващите го доклади и становища.

Не са допуснати твърденията от жалбоподателя нарушения на § 1, т. 27 от ДР на ЗООС и чл. 17, ал. 3 от Наредбата за ЕО. В нетехническото резюме е представен списък на използваните абревиатури. В рамките на обществените консултации не са постъпили други възражения, сигнали или становища за затруднения в разбирането на текстове от документацията по ЕО, освен от Сдружение „Б.“. Цитираните съкращения не крият

информация, посочени са конкретни проекти, отнесени към съответните мерки от ПУРН 2022-2027 г., които мерки са изписани с пълните си наименования и са детайлно описани в приложение към проекта на ПУРН. Това са конкретни проекти, които се прехвърлят от ПУРН първи цикъл във втори цикъл. С оглед осигуряване на проследимост между двата документа, имената им са копирани по начина, по който фигурират в ПУРН първи цикъл, който е бил предмет на консултации, обсъждания, с положително становище по Екологична оценка (ЕО). Следователно, това не е нова, неясна информация. След като в хода на консултации по Доклада за Екологична оценка (Д.), от заинтересованата общественост постъпи становище със същите забележки, при внасяне на Искане за издаване на становище по ЕО текстовете са изписани с пълнота, като това не е нова информация, защото са отнесени към конкретни мерки от ПУРН 2022-2027 г., описани подробно.

Не са налице противоречия с разпоредбите на наредбата за ОС. Касателно достатъчността на пълни оценките на риска за 3. район, представени в Предварителната оценка на риска от наводнения (П.), дали са достатъчни определените райони със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН) съдът съобрази, че П. и определянето на РЗПРН са етапи от изготвянето на окончателния вариант на проекта на ПУРН, а не негови елементи. Те се определят по реда на Закона за водите, а не по реда на Закона за биологичното разнообразие, съответно не следва да са предмет на оценка в ДОСВ. Извън компетенциите на експертите, изготвили ДОСВ, е да определят, дали оценките на риска са достатъчно пълни в П., както и дали са достатъчни определените райони със значителен потенциален риск от наводнения в 3., защото целта на ДОСВ е да оцени риска за биологичното разнообразие, а не риска от наводнения. По аргумент на чл. 21 от Наредбата за ОС планове, програми и проекти/инвестиционни предложения се подлагат на оценка за степента на въздействие върху защитените зони, която включва оценка за вида и степента на отрицателно въздействие на планове, програми и проекти/инвестиционни предложения върху природните местообитания, местообитанията на видовете и върху видовете - предмет на опазване в съответната защитена зона. Основната част от ПУРН е Програмата от мерки, чрез която следва да се постигат целите и приоритетите му, съответно в ДОСВ са оценени мерките, които биха оказали въздействие върху защитени зони. В тази връзка твърдението, че описаният пропуск представлява нарушение на чл. 21 от Наредбата за ОС е неоснователно.

В чл. 23, ал. 2, т. 1-12 Наредбата за ОС е очертан подробно и изчерпателно обхватът и предметът на извършваната оценка по чл. 21 Наредбата за ОС. Оценката следва да се извърши по критериите на чл. 22, т. 1-11 Наредбата за ОС и да се представи под формата на доклад (каквото е процесния ДОСВ). В процесния случай предмет на оценката за степента на въздействието е актуализация на ПУРН на 3. за периода 2022-2027г., извършвана на основание чл. 146о ЗВ. Съгласно чл. 146о, ал. 2, т. 1-4 ЗВ: „Актуализацията на плана съдържа: 1. промени или актуализации от публикуването на предходната версия на плана за управление на риска от наводнения, включително обобщение на преразглежданията, проведени в съответствие с този раздел; 2. оценка на напредъка по изпълнението на целите съгласно чл. 146к. ал. 2, т. 1; 3. описание и обяснение за всички мерки, предвидени в по-ранна версия на плана за управление на риска от наводнения,

които са били планирани, но не са били предприети; 4. описание на всички допълнителни мерки от публикуването на предходната версия на плана за управление на риска от наводнения.“.

С процесният ДОСВ е извършена оценка по реда на чл. 21 Наредбата за ОС, именно на така очертаното съдържание на актуализацията на ПУРН на 3. по чл. 146о, ал. 2, т. 1-4 ЗВ. ДОСВ е изготвен в съответствие с изискванията за структура и съдържание на Наредбата за ОС. Следователно, липсва твърдяното нарушение на чл. 21 Наредбата за ОС. Не е налице порок в ДОСВ в тази му част, който да е рефлектирал върху законосъобразността на Становище по екологична оценка (ЕО) № 7-5/2023 г.

Критерият „природозащитно състояние (благоприятно или не)“, употребен в контекста на чл. 22, т. 3 и т. 4 Наредбата за ОС, следва да се тълкува във връзка с легалните дефиниции за „благоприятно състояние на видовете“ (по смисъла на §1, т. 1 ДР на 3.) и "благоприятно състояние на природно местообитание" (по смисъла на §1, т. 2 ДР на 3.). "Благоприятно състояние на видовете" е, когато: а) данните за динамиката на популациите на вида показват, че този вид е и ще остане жизнеспособен елемент на природното местообитание; б) естественият район на разпространение на този вид не намалява и не е налице тенденция към намаляване; в) е налице достатъчно голямо местообитание, което осигурява преживяването на популациите на този вид. "Благоприятно състояние на природно местообитание" е, когато: а) площта на неговото естествено разпространение е постоянна или се разширява; б) неговата структура и специфични функции осигуряват дългосрочното му съществуване; в) състоянието на характерните за него видове е благоприятно.

Преценката за природозащитното състояние (в изяснения смисъл по параметри - динамиката на популациите; естествен район на разпространение; площ на местообитанието и т.н.) е извършена на база нарочни източници на информация. В раздел т. 11 от ДОСВ изрично е отбелязано, че при оценката е взета предвид наличната информация от стандартните формуляри <http://natura2000.moew.government.bg/> /предмет и цели на опазване на ЗЗ, вкл. наличната информация от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ и приетите специфични и подробни цели на опазване на зоната (където е приложимо). При посочване на специфични източници на информация, сред които посоченият в ДОСВ - Ръководство за определяне на благоприятното природозащитно състояние за природни местообитания и видове по НАТУРА 2000 в България.

Изрично, на съответните систематични места в ДОСВ е отбелязано с препратка към електронен интернет адрес (съответната относима информация за местообитанията от <https://natura2000.egov.bg/>), че „При изготвянето на настоящия Доклад за оценка на съвместимостта на ПУРН, както и при направените анализи и оценки, са взети предвид стандартният формуляр на защитената зона и данните в резултат на проект: „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“.

Предвид изложеното, липсва основание да се счита, че в така изготвения ДОСВ от експертите е налице пропуск относно оценка по критериите на чл. 22, т. 3 и т. 4 Наредбата за ОС. Не е налице порок в ДОСВ в тази му част, който да е рефлектирал върху

законосъобразността на Становище по екологична оценка (ЕО) № 7-5/2023г.

Неоснователен е доводът на жалбоподателя (т. 2.3. от Жалбата), че в ДОСВ „не е разглеждан критерия „въздействия върху природозащитните цели и целостта на защитените зони“, с което се релевира нарушение на чл. 22, т. 7 Наредбата за ОС. На съответните систематични места, по отношение на съответната защитена зона, изрично е извършена оценка по критерия по чл. 22, т. 7 Наредбата за ОС, като са формулирани и съответните изводи и заключения. По мнение на настоящия съдебен състав при едно евентуално наводнение няма да остане защитена зона, природни местообитания и видове популации, поради което на този етап съдът дава приоритет на системите и мерки за ограничаване на риска от наводнения.

Съгласно нормативните изисквания ПУРН включва и мерки относно наводнения, свързани с плана за управление на речните басейни (ПУРБ) и постигането на целите за опазване на околната среда по чл. 156а на Закона за водите. С оглед недопускане на противоречия с целите на Р. и ПУРБ при изпълнението на плана и за осигуряване на интегрираност между ПУРН и ПУРБ, в Приложение II на ПУРН е направена оценка на вида (положително/ отрицателно) и степента на обичайните въздействия по Р. - хидроморфологични, химични, биологични и вероятност за задействане на чл.4.7 на Р.. В хода на разработване на ПУРН, вкл. и Д., са проведени консултации със заинтересованите лица, което допринася за постигане на консенсус и координация относно интегрирано отчитане и прилагане на съответните специализирани закони, стратегии, планове и програми и хармонизиране на цялостната политика в областта на околната среда. ПУРН за И. 2022-2027 г. е директно свързан с изпълнението на ПУРБ, предвид насочеността му именно към намаляване на риска от наводнения. ПУРБ 2016-2021 г. и проектът на ПУРБ 2022 - 2027 г. са взети предвид и съобразени при изготвяне на проекта на ПУРН. Анализ на начина на интегриране на екологичните съображения от ПУРБ в ПУРН за 3. район 2022-2027 г. е направен и в т.5 на Д. като по-подробна информация е представена в разделите по компонент „води“ на екологичната оценка.

По отношение на твърдението в жалбата, че няма описание на горскостопански програми, които имат пряко отношение към риска от наводнения, така и към последващото унищожаване на местообитания и видове, предмет на опазване на защитена зона, в т. 2 от ДОСВ изрично е посочено на стр. 62, че „Горскостопанските дейности, заложили в съгласуваните Горско стопански планове (Г.), са в съответствие с утвърдената от Изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите „Система от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания включени в европейската екологична мрежа Натура 2000“. Предвид тяхното местоположение, вид и обем, не се очаква значително унищожаване и/или увреждане на природните местообитания, предмет на опазване в защитените зони.“ Мерките от ПУРН 2022-2027г. ще бъдат взети предвид и отчетени при актуализацията на ПУРБ 2022-2027г. Неоснователни са възраженията на жалбоподателя, относно преценката за „Нулева алтернатива“.

„Нулевата алтернатива“ представлява неприемането и нереализирането на ПУРН на И. за 2022-2027 г. В такава хипотеза тенденциите по отношение на компонентите и факторите на околната среда ще се развиват в зависимост от начина и степента на изпълнение на

съответните стратегии, планове, програми и документи, свързани с тях. При липса на актуализация на ПУРН за новия период няма да се постигне интегрирано управление на водите в интерес на обществото и за опазване на здравето на населението.

Действителният смисъл, вложен от органа при извършената обосновка по чл. 88, ал. 1 ЗООС за предпочитаната алтернатива, се извлича от контекста на целия абзац и от следващото изречение. В т. 8.2. от Становището по ЕО е посочено, че: „При отказ от ПУРН няма да се осигурят интегрирани и целенасочени действия за управление на риска и предотвратяване на наводнения, което ще се отрази отрицателно на повечето компоненти на околната среда, в т.ч. населението и човешкото здраве, като степента на отрицателно въздействие може да достигне до значителна, в зависимост от конкретното наводнение.“ Безспорно е, че смисълът, вложен от органа, е, че с актуализацията на ПУРН, в т.ч. и Програмата от мерки, ще се осигурят интегрирани и целенасочени действия за управление на риска и предотвратяване на наводнения. Непълнението на разпоредбата на Закона за водите, както и непълнение на мерките в идентифицираните райони със значителен потенциален риск от наводнения в И., утвърдени със Заповед № РД- 802/10.08.2021г. на Министъра на околната среда и водите ще се отрази отрицателно на населението и човешкото здраве, както и на компонентите на околната среда.

Във връзка с избора на разгледани алтернативи проектът на ПУРН е разработен в един вариант по отношение на приоритети и цели на управлението на риска от наводнения (глава 6 на проекта на плана) и мерки, включени в Програмата от мерки (глава 7 на проекта на плана). Без реализирането на ПУРН, равняващо се на „нулева алтернатива“ няма да се изпълни изискването на чл. 155, ал.1, т.2, б. „б“, във връзка с чл. 146о от ЗВ, съгласно който Директорът на Б. дирекция 3. район следва да преразгледа и актуализира ПУРН на всеки шест години, в съответствие с изискванията на Директива 2007/60/ЕО относно оценката и управлението на риска от наводнения.

Извън първоначално въведените възражения пред административния орган, последиствие изложени пред съда, с искането за изслушване на съдебно-техническа експертиза по същество се въвеждат възражения, свързани с речните корита на територията на БД 3., като неясно остава дали жалбоподателят иска изчистване на наличните дървесни и храстови видове, прораснали в речните корита, респ. увеличаване проводимостта на коритата или оставяне на същите предвид, че представляват крайречни природни местообитания.

Според заключението на в.л. проф. д-р инж. Н. Л., което съдът изцяло споделя, целта на екологичната оценка е да идентифицира възможните неблагоприятни въздействия от ПУРН върху компонентите на околната среда, вкл. защитените местообитания и видове, както и да определи мерки, които да предотвратят или смекчат тези потенциални неблагоприятни въздействия. Връзката на ПУРН с други планове и програми не е предмет на екологичната оценка на ПУРН, доколкото тези други планове (в случая - ПУРБ) подлежат на самостоятелна екологична оценка, съгласно разпоредбите на ЗООС. Според съдебния експерт мерките, залегнали в Програмата от мерки (ПоМ) в ПУРН, са насочени към постигане целите и приоритетите на ПУРН за намаляване на риска от наводнения. Прилагането на ПУРН е част от постоянната защита от вредното въздействие на водите тъй като съгласно чл. 138 ал. 4 т. 7 от ЗВ. разпоредбата на чл. 140, ал. 3, т. 2 посочва една

от дейностите по чл. 138, ал. 4, които се осъществяват от областните управители или кметовете като част от постоянната защита от наводнения (т.5 -поддържане проводимостта на речните легла;). Видно от чл.138 ал.4 на ЗВ, мерките в ПУРН са част от дейностите за постоянна защита от наводнения, регламентирани в чл.138 ал.4 (всички точки)

Мерките в ПУРН са планирани след анализ на характеристиките и причините на настъпилите наводнения, както и на специфичните условия в определените Райони със значителен потенциален риск от наводнения (РЗГТРН) и Района за басейново управление и включват различни по характер дейности за предотвратяване и намаляване на риска от наводнения, вкл. структурни /физически дейности от различен характер.

Целта на Доклада за екологичната оценка е да оцени вероятни значителни въздействия от прилагането на ПУРН върху околната среда и да определи мерките, които са предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последици от осъществяването на плана или програмата върху околната среда (чл.86 ал.3 ЗООС).

В издаденото Становище по ЕО на ПУРН на 3. се съдържат мерките, които следва да се прилагат при прилагане на Плана, така че да се предотврати или смекчи евентуално неблагоприятно въздействие върху околната среда при прилагане на мерките от ПУРН.

Мярка „25. Да не се допуска изсичане на крайречни галерии и изсичане в речните корита на дървесни и храстови видове, представляващи крайречни природни местообитания“ е част от т. н. Мерки и условия за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последици от осъществяването на ПУРН в 3. 2022-2027г. Върху околната среда и човешкото здраве“, раздел „В. Мерки и условия за изпълнение при прилагане на ПУРН в 3. 2022-2027г“

Въпросната мярка (както и всички останали мерки от Становището по ЕО) определя ограниченията, които трябва да се спазват при изпълнение на структурни мерки от ПУРН, т.е. тази мярка само дефинира условия за прилагане на разпоредбите на чл.138 ал.4 т.7

Предвид гореизложеното, съдебният експерт прави извод, че цитираната в жалбата мярка от Становището по ЕО (25. Да не се допуска изсичане на крайречни галерии и изсичане в речните корита на дървесни и храстови видове, представляващи крайречни природни местообитания) не нарушава разпоредбата на чл.140, ал. 3, точка 2.

Според съда целта е постигане на баланс между различни защитени обекти, като в случая с ПУРН се дава приоритет на защита от наводнения. В този смисъл и заключението на СТЕ, че при определени условия (най-вече в населени места или в близост до тях или в близост до критични инфраструктурни обекти) почистването на речната растителност е наложително с цел осигуряване на безопасното отвеждане на водите и избягване на подприщвания при натрупване на стволоче на дървета и клони при опорите на мостовете или преминаващи тръбопроводи или друга инфраструктура. В същото време забраната за почистване в зони представляващи природни местообитания, освен тяхното запазване, може да окаже известно благоприятно въздействие и върху цялостното поведение на речното течение по неговата дължина чрез ефекта на „ретензиране на високите вълни“.

Предвид изложеното съдът счита, че по отношение на обжалваното Становище по екологична оценка (ЕО) № 8-6/2023г. от 01.12.2023г. на министъра на околната среда и

водите, не са налице основанията за отмяна по см. на чл. 146, т. 1-5 АПК. Становище по екологична оценка (ЕО) № 8-6/2023 г. от 01.12.2023 г. е издадено от компетентен орган (по материя; по степен; по място и по време); при спазване на установената форма; при липса на съществено нарушение на административнопроизводствени правила; при липса на противоречие с материалноправните разпоредби и в съответствие с целта на закона. Жалбата срещу същия се явява неоснователна по същество и следва да бъде отхвърлена в цялост.

При този изход на спора основателна е претенцията за разноски по делото, формулирана от процесуалния представител на ответника. Същата съдът определя на осн. чл. 24 от Наредбата за заплащане на правна помощ на 200 лева.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд – София-град, 33-ти състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалба на Сдружение „Б.“ ЕИК[ЕИК], представлявано от Д. К., срещу Становище по екологична оценка № 7-5/2023 г., издадено от министъра на околната среда и водите, с което е съгласуван проект на „План за управление на риска от наводнения в 3. район за басейново управление 2022-2027 г.“;

ОСЪЖДА Сдружение „Б.“, ЕИК[ЕИК], представлявано от Д. К. да заплати на Министерството на околната среда и водите сумата от 200 (двеста) лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване в 14 – дневен срок от получаването на съобщението, че е изготвено, пред Върховен административен съд.

СЪДИЯ: